

El miratge de la independència

JOAN TAPIA

EL PERIÓDICO DE CATALUNYA, 24.05.08

Les pròximes setmanes se celebraran els congressos dels dos partits nacionalistes. Primer, el d'ERC, que es declara independentista encara que no ho era quan va governar durant la Segona República. Després, el de CDC, que sembla Hamlet, oscil·lant entre la tradició catalanista pragmàtica de Jordi Pujol i la temptació ideològica (i acomplexada davant ERC) que l'arrossega a l'independentisme light, el sobiranisme. Al mig, Artur Mas intenta casar les dues opcions amb el gradualisme en el dret a decidir.

Així l'independentisme flota en els congressos d'ERC i de CDC. Esquerra el té assumit però, per ara, està limitada a ser tercera força amb poders arbitrals. Té la clau però només per obrir la porta al PSC o a CiU. Més decisiva pot ser l'actitud de la federació, que ha estat govern i aspira a tornar-ho a ser. La incògnita és si és possible ser la primera força i abraçar l'independentisme. I les recents eleccions i l'última enquesta del Centre d'Estudis d'Opinió (CEO) aconsellen màxima prudència.

Els sondejos del CEO insisteixen que gairebé dues terceres parts dels enquestats estan insatisfets amb l'autonomia actual. I un milió de persones es van manifestar fa poc en un poti-poti que exigia el dret a decidir i cridava contra la ministra Magdalena. El 9-M va ensenyar que un milió d'independentistes al carrer eren 450.000 vots menys per als nacionalistes. I el CEO diu que demanar més autonomia no porta a l'independentisme, que és minoritari i que no creix, sinó que oscil·la.

El 47,8% dels enquestats es consideren tan catalans com espanyols, davant el 42,3% que es defineix més català o només català. És cert que al gener, coincidint amb la protesta pels talls elèctrics i Rodalies, passava al contrari. Eren el 41,9% davant el 46,7% que es considerava més català o només català. Però els que es defineixen "només catalans" són el 15,6% al maig pel 18,6% al gener. No hi ha progressió, sinó descens.

I els "només catalans" sumen tant com els que desitgen un Estat independent --17,6% al maig i 19,4% (el màxim de la sèrie) al gener--. Sempre darrere dels satisfets amb l'estatus de comunitat autònoma (38,9%) o dels que desitgen que Catalunya sigui un Estat en una Espanya federal (33,4%). En una escala d'1 a 5, on 5 és el punt màxim de catalanisme, els enquestats es col·loquen en el 3,48. A CDC la situen 0,7 punts per sobre i el PSC, 0,6 punts per sota. La distància de tots dos a la mitjana és gairebé idèntica. ERC està més lluny.

Així, és absurd menysprear la pulsó independentista, però no ho és menys pretendre ocupar el terreny central de Catalunya amb una bandera que inclou una mica menys de la cinquena part de l'electorat. Avui, l'independentisme és sols un miratge per a qui aspiri a liderar el país.